

TOSAMA

GLASILO DELAVCEV TOSAME

Izhaja od
meseca ok-
tobra 1965

List, ki ga
člani kolek-
tiva dobijo
brezplačno,
izhaja en-
krat meseč-
no

Leto izhaja-
nja: XIII

Št. 5

maj
1977

Dragi tovariš Tito!

*Ob visokem
življenjskem
jubileju
še
predzujemo
tisočezim
željam, da bi
bil še dolgo
med nami kot
božec za mir
in svetlo
prihodnost
naših
narodov*

Kolektiv Tosama

Svetovni dan zdravja 1977

**Osnovno
varstvo
otrok -
cepljenje**

Naravnost tragično je, da cepljenje, to najučinkovitejše sredstvo proti nalezljivim boleznim, še danes ne zajema vseh otrok na svetu. Res so v zadnjih 50 letih po mnogih deželah prav s cepljenjem uspešno zajezili davico, oslovski kašelj, otroško paralizo in ošpice, tetanus ter nekatere oblike tuberkuloze pri otrocih pa skrčili na najmanjšo mero, vendarle moramo računati, da celo v »razvitem svetu«, v katerem se vsako leto rodi vsaj 80 milijonov otrok, niso vsi otroci deležni zaščite, ki jim jo zagotavlja cepljenje. Za tako stanje je seveda več razlogov, ki pa so glede na različnost posameznih dežel kaj različni. Naj omenim le nekatere:

- javnost in zdravstvene službe premalo cenijo prizadevanja za ohranitev zdravja in življenja, ki jih ogrožajo nalezljive bolezni, prav tako dovolj ne upoštevajo možnosti, ki jim jih v boju za zdravje otrok ponuja cepljenje;
- zdravstvena služba je premalo povezana z materami, da bi lahko za vse otroke in ob pravem času zagotovila ustrezno cepljenje;
- nacionalni programi za preventivno cepljenje otrok zahtevajo od načrtovalcev in izvajalcev veliko znanja in izkušenj v načrtovanju, realizaciji in sprotnem nadzoru, prav tega pa mnoge zdravstvene službe ne obvladajo v zadostni meri;
- cepivo, s katerim lahko zaščitimo enega otroka za vse življenje, stane manj kot 40.— din in vendar bi tudi ta izdelek v mnogih deželah zahteval ali celo presegal sredstva, ki so v nacionalnem proračunu predvidena za celotno zdravstveno službo.

Kljub tem ugotovitvam pa seveda nismo brez moči in možnosti. Zagotovo lahko takoj izboljšamo sisteme zdravstvenega varstva in imunizacijo otrok zagotovimo v rutinskih službah za varstvo mater in otrok, ki so organizirane po večini dežel. Ob tem pa je treba upoštevati tudi dejstvo, da mnogi problemi, ki jih srečujemo ob pri-

zadevanjih za imunizacijo otrok, niso problemi zdravstvene službe.

Postavim: zavestno sodelovanje prebivalstva v akcijah, zbiranje denarnih sredstev in krepitev osnovnih zdravstvenih služb, vse troje je naloga celotne družbe in posameznika. Uresničitev teh nalog pa je izredno dragocena pomoč zdravstveni službi, z nekaj dobre volje in

osebne zavzetosti vsakega posameznika pa prav gotovo tudi izvedljiva.

Svetovna zdravstvena organizacija in UNICEF (Sklad Združenih narodov za pomoč otrokom) — katerega aktivno pomoč še posebej cenimo — menita, da je preprečevanje nalezljivih bolezni s cepljenjem prvi pogoj za vsak socialni in ekonomski napredek. Ko bomo otrokom vsega sveta zagotovili pravočasno imunizacijo, bomo naredili pomemben korak k napredku kateregakoli naroda in ljudstva. (povzetek iz revije ZV)

Obiskala nas je delegacija iz južne Afrike

Sredi aprila je na povabilo zvezne konference SZDL Jugoslavije v našo državo dopotovala delegacija afriškega nacionalnega kongresa južne Afrike (ANC).

Afriški nacionalni kongres je eno od osvobodilnih gibanj Južnoafriške republike. Deluje izza meja svoje domovine, bori se za čimprejšnjo ukinitve kolonializma in rasizma.

Generalni sekretar ANC Alfred Nzo je predstavnik SZDL Jugoslavije seznanil z najnovejšim razpletom na jugo afriške celine in se zahvalil za pomoč in solidarnost, ki jo naša država pošilja ANC v njegovem boju proti apartheidu, ki

so 14. aprila obiskali tudi TOSAMO. Po ogledu proizvodnih oddelkov, kjer so se živo zanimali za potek izdelave posameznih izdelkov, za surovine in delovni čas, se je v pisarni generalnega direktorja razvil sproščen pogovor, v katerem smo tov. direktor in predstavniki sindikalne organizacije skušali predstaviti sistem samoupravljanja kot ga izvajamo delavci Tosame v delovni organizaciji in v odnosu do družbene skupnosti.

Gostje so ob koncu obiska zapisali v knjigo vtisov: »Delegacija afriškega nacionalnega kongresa je zelo zadovoljna s obiskom v tovarni Tosama, kjer smo bili lepo spre-

s popolnim ločevanjem belega in črnega prebivalstva v korist političnega in ekonomskega vodstva belcev pomeni grobo kršitev načel ustanovne listine Združenih narodov.

Enotedenski obisk v Jugoslaviji so gostje izrabili tudi za ogled nekaterih delovnih organizacij. Tako

jeti in kjer smo imeli priložnost med ostalimi spoznati gospodarsko aktivnost jugoslovanskega ljudstva in njihove interese. Ta aktivnost nam je pokazala, da se jugoslovansko ljudstvo v svoji neodvisnosti solidarno bori z našim ljudstvom proti skupnemu sovražniku imperialističnim in rasističnim silam.

Razvojne težave in aktualnosti v tekstilni industriji

V marcu je bil na Bledu simpozij o aktualnih družbeno ekonomskih problemih v tekstilni industriji, ki ga je pripravila Zveza inženirjev in tehnikov tekstilcev Slovenije. Skušal bom zbrati v kratko celoto nekatere podatke in prikazane probleme, s katerimi se srečuje naesh gospodarstvo in sploh tekstilna industrija.

V ospredju vseh razprav v poročilih o delu v preteklem obdobju je bilo boljše gospodarjenje. Opozorili so tudi na težave, v katere je zašla tekstilna industrija v letu 1976. Po soglasni oceni je tekstilna industrija preobremenjena z dajatvami. Osební dohodki v tej panogi so najnižji, hkrati pa daje največje prispevke za nerazvita področja v Jugoslaviji — nad povprečjem industrije v Sloveniji.

Slovenska tekstilna industrija se je v povojnem obdobju srečevala s številnimi problemi in težavami. Zastarelost opreme, nizka

stopnja tehnologije, pomanjkanje kadrov, so spremljali tekstilno industrijo skozi vse povojno obdobje. Z velikimi naporí in z zavestnim odpovedovanjem po višjem osebnem standardu, smo uspeli izboljšati pogoje dela in kvaliteto na raven drugih industrijskih panog.

V obdobju relativno ugodnih gospodarskih pogojev (1965-1975) je obdržala tekstilna industrija korak z ostalo industrijo, čeprav ni bila nikoli tretirana kot prioritarna panoga. Ocenjena je bila celo kot ne-perspektivna, čeprav je dostikrat služila kot rezervoar za zaposlovanje nekvificirane delovne sile. Zaposlenost je v tem obdobju naraščala v tekstilni industriji proporcionalno s porastom zaposlenih v industriji oz. gospodarstvu, vendar, če pogledamo strukturo zaposlenih po izobrazbi ugotovimo, da je tekstilna industrija globoko pod izobrazbeno strukturo stopnjo industrije.

žim, visoke uvozne dajatve, ki so porasle v letu 1976 za 6 do 11 %, neurejeni odnosi s trgovino in velike družbene obremenitve.

Kljub temu, da so osebni dohodki v tekstilni industriji najnižji in zaostajajo za povprečjem gospodarstva okrog 15 %, je njihova rast v letu 1976 z indeksom 116 počasnejša od rasti v industriji (indeks 119). Jasno je torej, da osebni dohodki niso tisti elementi, ki bi povzročali slabšanje delitvenih razmerij v tekstilni industriji.

Na delitev celotnega prihodka v letu 1976 pa ima pomemben vpliv povečanje amortizacije — zaradi revalorizacije osnovnih sredstev ob koncu 1975. leta. Pri delitvi prihodka je zaznaven tudi porast pogodbenih obveznosti kot tudi obresti za dodatno najete kratkoročne kredite.

Veliko breme predstavljajo tekstilni industriji prevelike zaloge gotovih izdelkov in te kažejo še tendenco naraščanja. Brez dvoma je eden glavnih vzrokov za nezadosten pretok tekstilnega blaga med proizvodnjo in potrošnjo v pomanjkanju kvalitetnih obratnih sredstev tako v industriji kot trgovini. Večji obseg teh sredstev bi zmanjšal sedanjo opreznost trgovine pri naraščanju zaloga blaga. S tem bi bila dosežena boljša založenost ter izbira in v večji meri bi se zadovoljile potrebe potrošnikov, kar bi pripomoglo k ugodnejšemu razvoju prometa.

Ker je tekstilna industrija panoga, ki je zelo intenzivna na delovni sili, predstavljajo prispevki za splošno in skupno porabo delavcev, v primerjavi z drugimi panogami, nesorazmerno velik delež.

Glede na strukturo delovne sile po spolu je tekstilna industrija dodatno obremenjena, saj je od skupnega števila zaposlenih 76 % žena. Od skupnih izostankov žena, po podatkih Regionalne zdravstvene skupnosti SRS v prvem polletju leta 1976, ki so znašali 3,829.000 dni, je kar 2,400.000 dni oz. 50 % izostankov zaradi nege družinskega člana, nosečnosti, poroda ter nadaljšanega porodniškega dopusta. Posledica tega pa je, da mora tekstilna industrija zaposliti 4 % več delovne sile za pokritje izostankov (teh je 11 %) v primerjavi z gospodarstvom, kjer je 7 % izostankov pri 39,5 % zaposlenih žena.

Ni dovolj, da o potrebi dviga produktivnosti govorimo in pišemo, temveč je potrebno v tej smeri tudi ukrepati. Eden najvažnejših faktorjev za dvig produktivnosti je sodobna organizacija dela. Naš delavec — zdomec, ki dosega v tuji

(Nadaljevanje na 4. strani)

Izobrazbena struktura delavcev:

	v tekstilni industriji	v industriji	struktura potrebna
— z visokošolsko izobrazbo	0,6 %	1,6 %	1,0 %
— z višješolsko izobrazbo	0,9 %	1,6 %	1,9 %
— s srednješolsko izobrazbo	6,0 %	8,3 %	8,8 %
— s kvalifik. ali nepopolno srednjo šolo	28,0 %		22,3 %
— s polkvalifikacijo ali nekvalifikacijo	64,5 %		66,0 %

Upoštevaajoč intenzivnost zaposlitve delavcev in nizko izobrazbeno strukturo ter nizko stopnjo tehnične opremljenosti v slovenski industriji v primerjavi za celotno gospodarstvo in industrijo posebej, pa lahko na osnovi podatkov ugotovimo, da je učinkovitost tekstilnega delavca relativno zelo visoka.

Do prave veljave je prišla tekstilna industrija šele v obdobju 1970 — 1975, ko se je pospešeno modernizirala predvsem iz lastne akumulacije in je postala pomembna industrijska panoga. V tekstilni industriji Jugoslavije je bilo 1970. leta zaposlenih 227.700, v letu 1975 296.700 in za leto 1980 se predvideva po stopnji 3,2 — 348.000 zaposlenih. V tem obdobju je tekstilna industrija investirala 863 milijard S-din, kar pomeni 7 % vseh investicij v industriji in rudarstvu. Od tega je bilo 46 % lastnih sredstev. V Sloveniji je bila lastna udeležba 66 %, kar nam odraža tudi stopnjo akumulacije.

Če primerjamo rentabilnost vloženih sredstev in skupnih sredstev v osnovnih sredstvih za ust-

varjen družbeni proizvod ugotovimo, da je v letu 1971 na 1 dinar osnovnih sredstev bilo ustvarjenega družbenega proizvoda 1,81 dinarja, v letu 1972 2,32 dinarja, v letu 1973 2,67 dinarja in v letu 1974 2,53 dinarja.

V zadnjih dveh letih, posebno v letu 1976, so se pogoji gospodarjenja v tekstilni industriji zelo poslabšali. Rezultati poslovanja so postali zato tako nizki in sredstva za vlaganje v nadaljni razvoj tako majhna, da smo lahko upravičeno zaskrbljeni za to panogo. Ostanek doohdka v letu 1975 je v primerjavi z letom 1974 porasel za 28 % in je znašal v prvi polovici 1975, leta 403,8 milj. din, medtem ko se je v letu 1976 pojavila izguba v višini 292,7 milj. din. Vzroki za to so v njej sami in tudi izven nje. Znotraj tekstilne dejavnosti je predvsem še vedno zaostanek pri modernizaciji, nevsklajene kapacitete, nizka izobrazbena struktura, slabosti pri povezovanju in vsklajevanju programov in drugo. Znotraj nje pa predvsem zavirajoč dejavni sistem, restriktivni uvozni re-

Razvojne težave in aktualnosti v tekstilni industriji

(Nadaljevanje iz 3. strani)

ni visoko produktivnost, te produktivnosti pri nas ne doseže zaradi slabše organizacije. Da bi dosegli visoko produktivnost, specializacijo proizvodnje, izdelke aktualne mode in uvajanje novih proizvodov je nujna organizacija, kar je predpogoj dobrega planiranja in tesnejše sodelovanje med proizvodnimi delovnimi organizacijami in teh s surovinsko bazo kot tudi z organizacijami, ki se ukvarjajo s prometom tekstila na domačem in tujih tržiščih.

Delati moramo učinkoviteje in konkurenčneje. Analiza poslovanja posameznih delovnih organizacij tekstilne industrije je pokazala, da so rezultati pa naj bodo to količinski, kvalitativni ali finančni, najboljši tam, kjer je sestav kadra najboljši in je torej eden najpomembnejših faktorjev v borbi za dvig produktivnosti človek — delavec — strokovnjak na svojem delovnem mestu.

Drugi pomemben faktor, ki vpliva na stopnjo produktivnosti dela so štabne službe. Te so tehnične (razvoj, priprava dela, študij gibov in časa, kontrola ipd.) in ekonomske (komercialno-finančne) štabne službe. Najpomembnejša je nedvomno služba marketinga, predvsem tako imenovanega integralnega marketinga, ki povezuje analizo trga, ekonomsko propagando z reklamo, spremljavo domačih in mednarodnih cen, kreativno službo itd. Danes moramo proizvajati to, kar lahko prodamo, ne pa da organizacija proizvaja artikel, za katerega ima material in ker proizvodnja pri izdelavi tega lepo teče. Služiti je potrebno potrošniku in družbi. Da bi se lahko uspešno uveljavili na domačem in mednarodnem trgu moramo imeti na razpolago čim več podatkov. Te nam pa lahko nudi le dobro organizirana marketing služba.

Če ima Slovenija in Jugoslavija ambicije, da se priključi razvitim se pojavi vprašanje kaj razvijati. Pravilna je selekcionirana, sodobno opremljena proizvodnja visoke kvalitete in mode, pri čemer pa je še vedno velik poudarek na potrebi po visoki tehnologiji in kadrih. Tehniški razvoj prihodnjih let bo prinesel globoke spremembe. Razvoj tekstila v Sloveniji je treba soočiti z razvojem drugod v Jugoslaviji in tudi s svetovnimi razmerami na področju proizvodnje in plasmata proizvodnje tekstila. Delati moramo tudi na izkoristku odpadkov, saj vemo, da gre velik del nacionalnega dohodka v nič, ker se

odpadki ne predelujejo. Znatni del predelave surovin bomo morali predelati tam, kjer se proizvajajo. Tudi prihranku energije, vode in sistemizaciji delovnih mest moramo posvetiti pozornost.

Po družbenem planu socialnega in ekonomskega razvoja za leto 1977 naj bi splošna rast cen v Jugoslaviji ne presegla stopnje, ki je bila dosežena v preteklem letu. V to politiko cen se bo morala vključiti tudi tekstilna industrija Jugoslavije. V ta okvir pa pridejo tudi tiste nujne podražitve, ki jih narekujejo tako rasti uvoznih cen surovin in reprodukcijskih materialov kot tudi domače naraščanje stroškov. Koordinacijski odbor za spremljanje cen, ki ga sestavljajo podpisniki samoupravnega sporazuma o cenah tekstilnih izdelkov, je pripravil predlog o korekciji oz. rahlem zvišanju cen, vendar odgo-

vorni državni organi tega zvišanja niso odobrili.

V primerjavi s slovensko industrijo ustvarja tekstilna industrija pri 8,6 % poslovnih sredstev in s samo 6,28 % deležem dolgoročnih bančnih kreditov 10,60 % celotnega prihodka. Vidimo, da tekstilni delavci s sorazmerno majhnimi družbenimi sredstvi pri najnižjih osebnih dohodkih ustvarjajo nadpovprečne rezultate, vendar pa so družbene obremenitve previsoke in nesorazmerne. Družbena skupnost bo morala poiskati take poti, da bo tekstilni industriji zagotovljena perspektiva. Delavci v tekstilni industriji pa bomo morali odpraviti naše notranje probleme, dati na trg najboljše kvalitete, zagotoviti delavcem socialno varnost ter boljši osebni in družbeni standard.

F. G.

Vključevanje žena v samoupravno in politično aktivnost v naši družbi

V menjanju družbeno ekonomske vloge in položaja žena v združenem delu in družbi kot celoti so doseženi veliki rezultati. Žene predstavljajo tretjino zaposlenih v družbenem sektorju, a z vsakim dnem raste število žena, katere si iščejo zaposlitev. Dve tretjini od skupno zaposlenih žena ima najmanj osnovno ali srednjo šolo. Žene sodelujejo na vseh nivojih samoupravnega in političnega življenja in s tem je tudi njihova zavest vse večja. Te ugotovitve je konstatiralo predsedstvo Zveze sindikatov Jugoslavije in predsedstvo konferenc za vprašanje družbenega položaja žena v Jugoslaviji na zadnji skupni seji.

Pri tem pa ostajajo še mnogi problemi vezani na položaj žene v našem samoupravnem družbenem sistemu. Tako na primer žene pretežno delajo v nizko akumulativnih panogah in na manj kvalificiranih in odgovornih delovnih mestih. Nezadovoljivo je število žena vključenih v samoupravno in družbenopolitično življenje. Majhno je število žena, ki opravljajo vodstvene funkcije v organizaciji združenega dela kakor družbi v celoti. Izobražujejo se za zelo ozek krog poklicev, to pa otežkoča njihovo angažiranost v družbenem življenju. Počasi se rešuje problem materinstva, kar se negativno odraža na položajih zaposlenih žena, pri tem pa naletimo

na malomeščansko miselnost. V duhu zakona o združenem delu in dogovora vseh organiziranih subjektivnih sil za hitrejšo reševanje aktualnih problemov žena so predsedstva ZSJ in predsedstva konference žena Jugoslavije osvojili program, v katerem piše:

- vse sindikalne organizacije in organizacije žena se morajo popolno angažirati v najširše vključevanje žena v samoupravne in vsakdanje politične aktivnosti.
- politika zaposlovanja žena v delovnih organizacijah in drugih institucijah mora sloneti na enakopravnosti.
- v samoupravnih aktih je potrebno dosledno upoštevanje dogovorjenih načel.
- skozi sistem profesionalne orientacije in usmerjenega izobraževanja je potrebno zagotoviti enakopravno delitev poklicev in tako omogočiti enake možnosti v strokovnem izobraževanju žena.
- odločno se je treba zavzeti za izboljšanje pogojev dela, posebnost še za zaščito žena.

Vprašanje nočnega dela žena je zelo velikega pomena. Dolžnost in odgovornost vseh faktorjev v samoupravni družbi, še posebno sindikata je, da se izboljšajo pogoji dela

Narodna zaščita

Pojem narodne zaščite je precej neznan oziroma nepojasnen. Da bi se seznanili z njo, bomo v nekaj številkah »Tosame« poskušali razložiti delo narodne zaščite.

Prvenstvena funkcija narodne zaščite je varovanje delovnih ljudi in občanov, pogojev za njihovo delo, proizvodnih sredstev, družbenih dobrin, s katerimi upravljajo in okolja, v katerem prebivajo, v skladu z načeli socialističnega samoupravljanja.

Narodna zaščita kot oblika družbene samozaščite je rezultat spoznanja, da so v sistemu socialističnega samoupravljanja zmožni in pripravljeni opravljati te naloge delovni ljudje in občani sami.

Narodna zaščita je izraz nadaljevanja tradicij NOB slovenskega naroda, ko je bila ob partizanskih brigadah v okviru odborov OF organizirana narodna zaščita kot oborožena sila za samozaščito prebivalstva in pomoč partizanskim enotam, pri čemer sta bili oborožena in varnostna komponenta sestavni del ravnanja in obnašanja ljudstva.

Narodna zaščita je rezultat spoznanja in zahteve:

- da je potrebno sredstva za proizvodnjo in nekatere pomembne objekte, ki rabijo splošnim potrebam, bolje zavarovati;
- da je organizirana prisotnost zaščitnikov v določenem času na določenem prostoru najuspešnejša preventiva;
- da določene ekscese v okviru samoupravnih odnosov v TOZD oziroma KS lahko preprečujejo ljudje sami;
- da moremo zagotoviti določen red v javnih prostorih ali ob javnih manifestacijah tudi brez prisotnosti državnih organov.

VKLJUČEVANJE ŽENA V SAMOUPRAVNO IN POLITIČNO AKTIVNOST V NAŠI DRUŽBI

in zaščita pri delu v vseh izmenah pri čemer bi se problemi žena v nočni izmeni zmanjšali. V zvezi s tem je potrebno v vsaki konkretni situaciji narediti programe reševanja pogojev v nočni izmeni, predvsem v pogledu zaščite otrok, zagotoviti, da delavke z majhnimi otroki ne delajo v nočni izmeni.

Na koncu je predsedstvo zaključilo, da je potrebno angažirati vse sile, da bi zmanjšali nočno delo žena in jim tako omogočili boljši položaj v naši družbi.

Drolc Ivan

Delovanje narodne zaščite je usmerjeno v preprečevanje:

- uničenja ali poškodb določenih objektov ali naprav s sabotажami in diverzijami;
- okužbe ali zastrupljenja voda iz vodnih izvirov ter zbiralnikov;
- tatvine ali uničenja družbenega premoženja in dobrin, pomembnih za proizvodnjo in življenje;
- požarov zaradi malomarnosti ali z namero, povzročiti škodo ter vnašati zmedo in negotovost;
- raznih ekscesov, ki motijo varno življenje in neodgovorno, nepremišljeno obnašanje posameznikov ali grupic v TOZD v pri-

Delo komisije za delitev premoženja med TOZD Saniteta in Filtri

V obdobju ustanavljanja TOZD je bila na zborih delovnih ljudi imenovana komisija iz članov obeh TOZD, ki naj bi razdelila vsa sredstva s katerimi upravljamo vsi zaposleni v TOSAMI.

Komisija je pri svojem delu uporabljala podatke iz stanja inventurnih spisov v materialnem in blagovnem knjigovodstvu, v knjigovodstvu kupcev in dobaviteljev ter podatke finančnega knjigovodstva.

Vsi navedeni podatki so bili potrjeni pri sprejemanju zaključnega računa za leto 1976.

Vsa osnovna in obratna sredstva v TOZD so se delila po principu uporabe, sredstva DS SS pa so se delila med oba TOZD po soudeležbi pri financiranju teh služb.

Pri razdelitvi sredstev pa je komisija s strokovno službo sestavila ključ, kateri so vsebovali elemente poslovnega procesa.

S pomočjo tako postavljenih ključev, ki so vsebovali povprečno

meru notranjih zaostretev z namenom ogrožanja varnosti ljudi ali določenih naprav; ogrožanje življenja ljudi; izzivanje motenj na zbiorih in sestankih na javnih prostorih, prireditvah in manifestacijah, ki jih organizirajo delovni ljudje in občani ter njihove organizacije in društva; poskusi oskrunjenja ali omalovaževanja spomenikov, znamenj ali drugih kulturnih stvaritev splošnega ter zgodovinskega pomena; žalitve ali ogrožanja zaslužnih, starih, invalidnih ali fizično onemoglih ljudi; zlorabljanje nastalega stanja v primeru naravnih ali drugih nesreč z namenom prisvajanja zasebne ali družbene imovine, ipd.

A. F.

število zaposlenih, doseženo neto realizacijo v letu 1976, doseženo razmerje v uvozu in izvozu, vrednost zalog v skladišču in drugo, je komisija kasneje razdelila vsa sredstva.

Pri delitvi smo upoštevali princip, da naj TOZD dobita dovolj sredstev za tekoče poslovanje, da naj bo omogočen enakopraven start v novo poslovno leto, upoštevali smo veliko investiranje v TOZD Saniteta pri razdelitvi kreditov in sprejemanje obveznosti.

Zaradi neevidentiranih sredstev, ki so se v minulih letih poslovanja prelivala med proizvodnimi oddelki ni bilo možno ugotavljati realnih pravic iz minulega dela.

Zato sta se TOZD v samoupravnem sporazumu sporazumela, da se iz minulega dela in zagotovitve razvoja daje prioriteta pri načrtovanju proizvodnega programa TOZD Filtri. Za izvedbo teh načrtov pa bi TOZD združevala potrebna sredstva.

F. C.

Pisali so nam ...

Alpinistična odprava Hindukuš 77, planinskega društva Ljubljana-matica:

»Člani alpinistične odprave Hindukuš 77 se delovnemu kolektivu in samoupravnim organom Tosame najlepše zahvaljujemo za materialno pomoč, ki nam bo v znatni meri pomagala pri dosegu naših ciljev.

S planinskimi pozdravi!«

Dopisujte
v naše
glasilo!

Bodi pozdravljen, praznik!

Tako ali drugače bi lahko rekli za katerekoli praznovanje ali družinski jubilej. Praznik, katerega je Tosama počastila s čudovito prireditvijo pa ni bil kar tako. To je bil enkratni skupek jubilejev, za vrh pa je bil pred nami še 1. maj, praznik vseh delovnih ljudi.

Za vse, ki niso prisostvovali naj

Pa še en jubilej je bil pred nami. Ne eden, večina gostov je praznovala ta dan svoj praznik. To so bili delovni jubileji, dolgoletna zvestoba Tosami. Trideset, dvajset ali pa tudi deset let dela in svojega življenja dati za neko organizacijo je lep dosežek, ki zasluži nagrado in priznanje.

ljena. Leta teko, življenjski krog pa se počasi zaključuje.»

Dvorana Delavskega doma na Viru je bila slavnostno okrašena, oder se je kopal v luči reflektorjev. Na levi strani, pod zastavami je bil zbran harmonikarski zbor iz Mengša, ki ga je vodil tov. Kosec. Z mladostno zagnanostjo so zaigrali prvo melodijo. Bilo jih je veselje poslušati, bučen aplavz so si res zaslužili. Za njimi se nam je predstavil mešani pevski zbor iz Doba. Tako izvajalci kot vodja tega tako mladega zbora zaslužijo vse priznanje. Lepo zapeta slovenska pesem je prav gotovo nekaj najlepšega, velik del naše kulture, del nas, saj nas spremlja v veselju in žalosti.

Vse navzoče je znekaj besedami pozdravil tov. Arnuš, ki je tudi orisal dogodek iz Čebina, delo tov. Tita in KPS ter nas tako spomnil na važne dogodke naše mlade zgodovine. Začuda malo besed in veliko povedanega. Besede pa je oživil in polepšal naš oktet »Tosama« z navdihom zapetimi borbenimi pesmi. Na harmoniki, ki je bila stalna spremljevalka tudi partizanom v borbi jih je spremljal Tone Stare.

Odlično izveden recital članov Tosame o Jerneju, ki je iskal pravico, me je nehote pripeljal na misel: je v naši družbi še prostor za Jerneje? Nedvomno je, čeprav v drugačni obliki, pa še ti so Jernejji največkrat zaradi samega sebe. Borimo se, da bo »Jernej« izginil z naših tal, ostane naj samo v Cankarjevi zgodbi.

Sodelavci — 30 let zvesti Tosami

povem kaj je pravzaprav bilo. Kar težko je ločiti po pomembnosti, vendar prvo mesto bi dal 40. obletnici ustanovitve slovenske partije na Čebinah, majhni hribovski vasi nad Trbovljami. Na ustanovnem kongresu KPS so sprejeli več dokumentov, med katerimi pa je najvažnejši Kardeljev Manifest KPS naslovljen delovnemu ljudstvu Slovenije. Manifest vseskozi preveva jasno idejno politično usmeritev slovenskega revolucionarnega gibanja: boj proti fašistični nevarnosti od zunaj je potrebno združiti z bojem za globoke notranje demokratske spremembe.

Če prebiramo zgodovino delavskega gibanja v Jugoslaviji se v vseh obdobjih srečujemo z imenom TITO. V sedanjem svetu je malo politično pismenih in družbeno zavzetih ljudi, ki ne poznajo Tita. Sedaj, ko praznujemo njegov 85. rojstni dan in 40 let vodstva KPJ, lahko s ponosom rečemo, da je to mož, ki je s pomočjo naroda ustvaril novo, lepo Jugoslavijo, združil je narode in jih vodil v lepšo bodočnost. Tito je živa legenda, lik jugoslovanskih narodov; je človek, za katerega opis so besede premajhne, pravo vrednost mu daje samo njegovo življenjsko delo.

»Vidiš tamle, v Tosami, je moje zdravje, moja mladost in delo. Vsem, kar vidiš je del mene, del mojega življenja«. Tako mi je pripovedoval že pred proslavo eden jubilarov. »Trideset let sem že član kolektiva in še trideset bi bil rad, pa kaj ko je narava neusmi-

Tudi 20 let ni tako malo...

In zaključek. Ne, pardon! Ne smem pozabiti na jubilate! Besede pozdrava in zahvala za neumorno dolgoletno delo v Tosami so prišle iz ust tov. Ivana Cerarja, predsednika centralnega delavskega sveta. Enostavne in preproste besede, ki sežejo v srce in se vtisnejo v spomin. Tudi »sindikalni« in »generalni« sta s pristrčnim stiskom rok in čestitkami izrazila zahvalo za prizadevnost in izrazila želje za

sodelovanje še vnaprej.

Pri tem se je končalo. Bila je lepa prireditve. Prav bi bilo, da ne bi ostalo samo pri tem. Takih prireditve si želimo čimveč. Saj imamo vendar toliko čudovitih slovenskih pesmi, iger in literature, kar vse so ustvarjalci namenili nam. Vendar pa — znamo to ceniti pravilno in dovolj?

Tone Stare

10 let pa res hitro mine...

Tudi v Domžalah smo pozdravili Titovo štafeto

V letu proslav tudi v domžalski občini potekajo številne prireditve. Posebno veseli smo bili Domžalčani po nekaj letnem premoru prihoda zvezne štafete mladosti, 18. aprila 1977.

Najprej je bila na ploščadi »Veleblagovnice« Domžale proslava, kjer so sodelovali pionirji, mladinci, dijaki CSS, taborniki, pripadniki teritorialne obrambe in drugi občani.

Za popestritev programa pa so se trudili še godba, dekliški pevski zbor in govorniki. Proslava je bila kratka, a prijetna in slavnostna. Približno ob 15.25 je prispela štafeta v spremstvu številnih zastav in praporov, katere so nosili mladi fantje in dekleta.

Na odru so dvignili štafetno palico in prebrali pismo našemu TITU. Poslali smo mu najlepše želje z upanjem, da bo še dolgo med nami, nas zastopal in nas vodil.

Tov. TITO v svojih govorih večkrat poudari: »Srečen je lahko narod, ki ima tako mladino kot je naša!« Govornica je poudarila, da mi mladi tega nikakor ne bi hoteli zanikati, temveč nasprotno, še bolj se bomo trudili in si prizadevali, da bomo opravičili to TITOVO veliko zaupanje.

Po končanem govoru je štafeta mladosti nadaljevala pot. Mladi so jo s tekom ob naših — Titovih zastavah odnesli naprej proti cilju — za Tita v Beograd.

Proslava je potekala zares slovesno, organizatorji so pripravili čudovit transparent na steni pred vhodom v »Veleblagovnico« s Titovim likom in napisu obletnic.

Priznati moramo, da smo Domžalčani lahko bogatejši, saj smo vsi navzoči zaželeli tov. TITU — zdravlja, sreče, zadovoljstva.

Vsi pa smo ponosni, da imamo v svoji sredini človeka, voditelja kot je naš dragi tov. TITO. Vsi vemo, dokler nas bo vodila njegova roka, se nam ni potrebno bati prihodnosti.

Tone C.

Mladinske delovne akcije

Tov. Franc ARNUŠ, ki je pri nas zaposlen kot kjučavničar, trenutno obiskuje Srednjo politično šolo v Ljubljani. Je aktivni samoupravljalac in družbeno politični delavec v podjetju, na terenu pa se sedaj največ ukvarja s težavami in nalogami mladine v domžalski občini.

Želeli smo ga spoznati tudi na področju, ki je v tem času najbolj aktualno v vseh aktivih ZSMS — organiziranje in udeležba na mladinskih delovnih akcijah.

Povedal mi je, da je lani sodeloval v dveh mladinskih delovnih akcijah KOZBANA 76 in BRDO 76.

Obakrat je bil komandant brigade Slavka Šlandra. Dosegli so lepe uspehe, saj so dobili priznanje udarne brigade.

Na vprašanje: »Kaj misliš o pomenu delovnih akcij?«, mi je odgovoril.

Mladinske delovne akcije so oblika dejavnosti, kjer mladi s prostovoljnim delom prispevajo velik delež k izgradnji naše socialistične domovine. Na teh akcijah se poleg dela razvija bratstvo in enotnost, mladi se usposabljaajo za družbeno politično življenje. Krepi se tovarišstvo, medsebojno sodelovanje, brigade so šole samoupravljanja za bodoče proizvajalce.

»Kako se letos pripravljate na te akcije?«

Priprave za mladinske delovne akcije potekajo na občinski konferenci ZSMS Domžale že od januarja. Eno brigado bomo poslali v Slovenske gorice. Mladinci in mladinke iz domžalske občine pa bomo imeli tudi lokalno delovno akcijo. V Pečah pri Moravčah bomo uredili vodovod. V tej brigadi bo sodelovalo 60 mladih iz šol in delovnih organizacij. Predsedstvo ZSMS TOSAMA je za te akcije predlagalo tri brigadirje: Zlata Modlica, Fani Cerar in mene.

»Kdo pokriva stroške teh akcij?«

Veliko nam pomagajo delovne organizacije, izvršni svet Skupščine občine Domžale, krajevna skupnost, kjer bo akcija potekala, naša delovna organizacija pa bo za te akcije prispevala ves potreben sanitetni material.

Na zadnje vprašanje o odnosu delovne organizacije do teh akcij, pa je odgovoril:

V TOSAMI razumevanje zelo veliko. Udeleženci teh akcij imajo izredni dopust in nadomestilo OD za čas odsotnosti, oziroma za čas

sodelovanja na delovni akciji.

Želja predsedstva je, da bi tako razumevanje ostalo še naprej in da bi tudi v bodoče še lahko zagotavljali udeležbo naših mladincev na takih organiziranih akcijah.

Ustanovili smo aktiv štipendistov Tosame

20. aprila 1977, ob 18. uri, smo se zbrali štipendisti TOSAME v pisarni vodje komercialnega sektorja. Pozdravila nas je tov. Olga Žebovec — sekretar OO ZSMS Tosama in otvorila sejo. Sodelovala sta še tov. Arnuš Franc in tov. Smerdelj Just — sekretar občinske konference ZSMS.

Tov. Arnuš nam je opisal pomen tega novega aktivna. Omenil je težave v štipendijski politiki. Lahko smo veseli, da dobivamo kadrovske štipendije, katerih nam ne bodo ukinili kot se je to zgodilo nekaterim našim sošolcem in prijateljem, ki prejemale štipendije iz družbenih sredstev. Povedal je tudi to, kar nam je že takoj na začetku šinilo v glavo — štipendisti Tosame se med seboj slabo ali pa se sploh ne poznamo. Vsekakor pa to ni najbolje, saj bomo že čez nekaj let delali v isti tovarni, morda v istem prostoru. Delno s tem v zvezi je pogojena tudi premajhna aktivnost mladincev. Mladinci bi morali biti bolj aktivni na vseh področjih, tako na delovnih akcijah, proslavah, itd. Več bi se morali sestajati in se o vsem pomeniti, se pogovoriti s starejšimi in skupno reševati probleme. Toda tega ni. Ali je res šola tista, ki nam vzame ves prosti čas in voljo, katero bi morali imeti? Upajmo, da ne, zato smo si obljubili, da se bomo večkrat sešli.

O številnih akcijah in prireditvah je spregovorila tov. Just Smerdelj. Našla jih je in dodala, da bi bilo lepo, da bi se jih mladinci Tosame udeležili vsaj nekaj.

Posebno pomembna je delovna akcija — kopanje jam za vodovod v Pečah. Ta akcija bo julija in naj bi se je udeležil res vsak član ZSMS. Izrazila je željo, naj bi se mladi v bodoče več kulturno in politično udejstvovali in pomagali pri koordinaciji takih in podobnih akcij.

Ko pa je prišlo do točke izvolitev sekretarja aktivna štipendistov, je nastal krajši molk, nato pa je samoiniciativno prevzela to funkci-

Udeležencem v delovnih brigadah želimo čim več uspehov, da bi zadane cilje izpolnili in tako vsaj malo omilili napore ljudi v odročnih krajih za boljše življenje.

M. M.

jo tov. Olga JERETINA iz Radomelj.

Ona je sedaj naš sekretar in nas bo v bodoče sklicevala ter nam pripravila temo razgovorov.

Ker smo že res delček Tosame, saj to najbolj občutimo takrat ko dobimo tovarniški list »Tosamo«, smo sprejeli še sklep, da bomo v bodoče dobivali še zapisnike sej mladinske organizacije Tosame. Ta rešitev obveščanja nas bo še bolj združila.

Tone C.

Dan mladosti-Titov rojstni dan

Zakaj prav 25. maj?

Kumrovec je majhna revna vasička v Hrvaškem Zagorju, kjer se skozi kumrovsko polje vije reka Sotla. Onstran hriba pa je že Slovenija. Tu se je v Brozovi hiši očetu Franju in materi Mariji 7. 5. 1892 rodil sin Josip kot sedmi otrok. To je Titov pravi rojstni dan, mi pa praznujemo 25. maj. Kako je to nastalo?

Tov. Tito je bil med dolgotrajnim ilegalnim delovanjem nenehno v nevarnosti, zato je bil prisiljen uporabljati lažne papirje. V večini dokumentov je bil označen njegov rojstni dan: 25. 5. V drugi svetovni vojni je za to zvedel tudi Hitler. Sklenil je napraviti presenečenje Titu za rojstni dan in zavzeti Drvar. Toda desant je bil odbit, Hitlerjev načrt je propadel. 25. maj pa je ostal za vedno dan Titovega rojstnega dne. Sam tov. Tito se je strinjal in želel, naj bi 25. 5. praznovali njegov rojstni dan in Dan mladosti.

(Se nadaljuje prihodnjič)

Upokojitev

Zopet smo morali zaradi odhoda v pokoj stisniti roko še eni naših sodelavk — Slavki PASTEBAR.

Z vnučko ji bo čas še prehitro minil

Vsi vemo, da je pot delovnega človeka stremeti za delovnimi uspehi in ne samo to, poleg tega je v slehernem skritih še mnogo drugih osebnih želja. Žal se mnoge od njih ne uresničujejo, velikokrat pa se človeku le nasmehne sreča, ki mu vlije novih moči in volje, da so njegovi koraki v življenju lažji. Vsekakor pa življenje poskrbi za mnoga presenečenja, ki naj bodo takšna ali drugačna, skratka vsakdo jih spozna šele, ko se z njimi sreča.

Z mnogimi takšnimi spoznanji se je v svojem delovnem življenju srečala tudi Slavka, ki smo jo obiskali in se nam bo skušala predstaviti.

Bilo mi je 16 let, ko sem pričela uresničevati svoje prvo življensko željo — izučiti se za poklic pletilje. Kot učenka sem delala pri Pletilstvu Loboda v Domžalah, nakar sem se leta 1939 zaposlila v Ljubljani pri »Pletilstvu Kos«. V tem času sem tudi uspešno končala obrtno šolo. Kmalu po prvi zaposlitvi je prišlo do takratne mejne razdelitve Ljubljane s Savskim mostom. Ostala sem doma zaradi neurejene ga varstva otrok.

Tako vse do leta 1953 nisem iskala nove zaposlitve. To leto pa sem se zaposlila v TOSAMI. Bila sem izredno vesela, saj je bilo takrat težko dobiti službo. Moja prva delovna naloga je bila čiščenje pisarniških prostorov. Kmalu so me premestili v proizvodnjo in dol-

go, zelo dolgo sem ostala zvesta belilnici. Pred dvema leti, ko je bilo ukinjeno nočno delo žensk, pa sem bila premeščena v tkalnico tkanin, kjer sem delala v dveh izmenah. Najprej sem se v tem oddelku počutila kot novinka v podjetju, a sem se kmalu privadila novemu o-

meni, da sem bila z vsem zadovoljna in bom mnoge od njih še velikokrat z veseljem obudila.

Prepričani smo, da se nam je tudi v tem pogovoru Slavka pokazala prav takšna, kakršno smo poznali — skromna, odkrita in še mnogo dobrih lastnosti bi lahko spoznali v njej.

Nasmejani obraz verjetno pomeni zadovoljstvo, katerega naša Slavka ni skrivala in s tem izkazala zahvalo svojim sodelavkam in sodelavcem, kakor tudi preostalemu kolektivu za pozornost, katere ji je bila izkazana ob slovesu.

Tudi na trenutke žalosten obraz, katerega nam je pokazala Slavka, je verjetno pomenil njeno premišljevanje o lepih urah, dnevih, tednih in letih, ko je bila z nami.

»Hvala vam za vse, drage sodelavke in sodelavci ter tov. generalni direktor, kar ste mi ob slovesu podarili. Če bom le zdrava, česar si najbolj želim, si bom krajšala čas s pletenjem in seveda z varstvom mojih vnučkov. Ob njih mi bo čas še prehitro minil. Prav gotovo pa nikoli ne bom mogla zatajiti želje da bi se še velikokrat srečali in skupaj skušali obujati vrsto lepih trenutkov katere smo doživljali kot sodelavci. Prepričana sem, da boste še nadalje uspešni pri izvajanju delovnih dolžnosti, kar nam naj še vedno ostane skupna želja.«

Čas nas je priganjal, morali smo se posloviti. Upajmo, da bo kmalu prišel trenutek, ko bomo zopet skupaj zadovoljni in nasmejani kar bo odraz tega česar si vsi najboljše želimo.

Še mnogo zdravih in srečnih let, Slavka!

kolju in našla razumevanje v svojem novem delovnem krogu.

16. april pa je pomenil konec mojega službovanja v TOSAMI, starostno sem se upokojila. Verjemite mi, da izmed vseh spominov in vtisov, katere odnašam iz TOSAME, prav gotovo ne bi mogla omeniti niti enega slabega, kar po-

10. let sodelovanja z Eastmanom

Ob desetletnem sodelovanju TOSAME s firmo EASTMAN, dobaviteljem acetatnega kabla, so nam poslali naslednji dopis:

Čas verjetno v Jugoslaviji tako hitro leti kot v ZDA, kar je včasih žalosten občutek. Na srečo ostanejo spomini na dobre stvari in dogodke, ki so se pripetili in nas razvedrili.

Tak je primer prav sedaj. Ugotavljamo, da poteka deset let odkar je Tosama navezala stike z Eastmanom glede možnosti izdelave acetatnih filtrov v Jugoslaviji. Deset hitrih let je minilo, toda mi čutimo teh deset let glede na to, da so bila izpolnjena z dogodki, katere radi priključimo. Videli smo, kako je Tosama zrasla v najpomembnejšega dobavitelja kvalitetnih acetatnih filtrov in tako pomagala pri popolni spremembi jugoslovanske cigaretne industrije z u-

porabo celulozno acetatnih filtrov. Kmalu zatem smo videli, da je Tosama postala tudi mednarodni činitelj na svetovnem tržišču za filtre. Ponosni smo na vaše dosežke in delež katerega smo odigrali v vaših uspehih ne samo z dobavljanjem surovin, temveč tudi z dobavo opreme, tehničnimi izpopolnitvami in tečaji. Kupili ste okrog 10 milijonov ton kabla, precejšnje količine triacetina in lepila za vroče lepljenje v desetih letih naše poslovne zveze. To je bil način, s katerim ste pokazali zaupanje v Eastmanove proizvode in potem njih zaupanje v celotno družbo.

Zelimo se vam zahvaliti za to zaupanje in želimo vam zagotoviti, da se bomo potrudili, da bomo vredni vašega zaupanja ne samo v naslednjih desetih letih, temveč za mnogo več let, ki pridejo.

Kje bomo letos letovali?

Komisija za družbeni standard seznanja člane kolektiva o možnostih letovanja v naših počitniških kapacitetah.

Letovali bomo lahko —

- v Novigradu
- Izoli
- Vrsarju
- Červarju
- Kranjski gori
- Veliki planini

CENE

Novigrad

Odrasli v sezoni 120,— din dnevni penzion (člani kolektiva 65,— din dnevno).

Otroci od 3. do 15. leta starosti — v sezoni 94,— din.

Odrasli izven sezone 107,— din (člani kolektiva 65,— din).

Otroci izven sezone 86,— din.
Otroci do 3. leta starosti plačajo 5,— din na dan v sezoni, kakor tudi izven sezone.

Turistična taksa ni vračunana v penzion in se plača v Novigradu v počitniškem domu Litije.

Predsezona traja od 5. 6. do 31. 6. Sezona od 1. 7. do 31. 8.

Posezona od 1. 9. do 11. 9.

(To velja samo za počitniški dom v Novigradu).

CENE OSTALIH POČITNIŠKIH KAPACITET

Izola 30,— na dan za hišico

Vrsar 30,— na dan za prikolico.

Červar 40,— na dan za stanovanje.

Kranjska gora 40,— na dan za stanovanje.

Velika planina 30,— na dan za hišico Zlatorog.

Velika planina 20,— na dan za hišico Irenca.

V letošnjem letu imamo dve enoti več, tako da bo možno večjemu številu omogočiti letovanje na morju.

Naj vam na kratko predstavimo to novo naselje. Imenuje se Červar. Ime je malo poznano, a vendar prijeten za počitek in oddih. Čisto morje, in naravna plaža, ki omogočata prijetno sončenje in kopanje.

V tem naselju smo kupili dve stanovanji, ki sta opremljeni z vsem potrebnim za prebivanje.

Maketa novega počitniškega naselja v Červarju

Obisk Stalnega slovenskega gledališča v Trstu

Naše kulturno življenje se vsak dan spopriema s težkimi življenjskimi vprašanji. Neutrudno in brez prestanka mora še z davnine voditi boj za priznanje najosnovnejših pravic vsakega naroda, rabe materinega jezika in čuvanje svoje identitete. Koliko mora slovenska narodna skupnost v to vlagati ve povedati vsa naša zgodovina in tudi danes kljub nespornim družbeno političnim premikom v naši deželi, v vsej naši državi, kulturno delovanje ogrožajo še zmeraj osnovna vprašanja eksistence. V znamenju tega boja živijo vse naše kulturne ustanove, še posebno gledališče v Trstu, ki ni moglo redno skleniti celo svoje jubilejne sezone.

Iskrena solidarnost in velika podpora vse slovenske narodne skupnosti in matične domovine v zasedenem kulturnem domu je vlija gledališču spet nove moči. Zakaj to je bil najžlahtnejši izraz nerazdružljive povezanosti naroda s kulturo. To našo slovensko resničnost je še oplemenitila solidarnost in podpora italijanske strani.

Dolgo pričakovanje in še ne izpolnjene obljube sicer hudo bremenijo ustanovo in delovni kolektiv, toda zavest, da je ob njem strnjena slovenska narodna skupnost, daje gledališču nadaljnji zagon in globlji smisel.

KOOS bo organizirala v sklopu tega gledališča obisk ene od predstav v Trstu. Cena potovanja z ogledom kulturno zgodovinskih znamenitosti v Trstu in okolici, ogledom predstave in vključenim prevozom bo cca 150,— din. Možen bo tudi prost ogled Trsta. Odhodi avtobusov bodo po vsej verjetnosti čez celo poletje in v jeseni.

Program predstav, katere si bomo lahko ogledali:

Georges Feydeau:

CHAPPIGNOL ALI VOJAK PO SILI

Prvič predvajana v slovenščini; komedijo je prevedel Janez Negro; režija Mario Uršič.

Franček Rudolf:

KOŽA MEGLE

Igra v dveh dejanjih — krstna uprizoritev v režiji Jožeta Babiča.

Neznani Benečan:

BENEČANKA (LA VENEXIANA)

Komedija, prvič predvajana v slovenščini; prevedel jo je Ciril Kosmač; režija Mario Uršič.

Thornton Wilder:

TUDI TOKRAT SMO JO SREČNO ODNESLI

Drama, ki bo predvajana prvič v slovenščini; prevedel in režiral France Jamnik.

Josip Tavčar:

IGORJU UGAJA BACH

To je krstna uprizoritev komedije v režiji Jožeta Babiča.

Ogledi bodo organizirani v sobotah. Točni datumi odhodov avtobusov bodo objavljeni naknadno.

Nova proizvodna hala, nove možnosti poglobljenega sodelovanja s Tosamo

Ker se je v zadnjem času število zaposlenih v Tosami znatno povečalo, mnogi delavci ne poznajo zametka sodelovanja med Tosamo in Senožečami. Dovolil si bom ponoviti nekatere stvari ki so bile že tolikokrat povedane pa tudi že napisane v glasilu Tosama.

Sodelovanje med Tosamo in Senožečami se je pričelo v letu 1955 in bomo torej kmalu praznovali srebrni jubilej. Ko smo v začetku pričeli obratovati s štirimi tkalskimi stroji v starem seniku, smo nam črtovali montažo 50. strojev. Že po nekaj letih obratovanja pa smo skupaj s strokovnimi službami ter komercialno Tosame ugotovili, da je potreba po tkaninah znatno večja ter da obstajajo realne možnosti, da senožeška tkalnica montira 100 tkalskih strojev. Če smo hoteli to potrebo uresničiti, je bilo treba dograditi tudi nove prostore.

Med gradnjo, kasneje pa tudi med montažo strojev v novih prostorih, so analize pokazale, da je tkalnica lahko rentabilna le, če ima v pogonu vsaj 200 tkalskih avtomatov. Ta ugotovitev nas je vodila v priprave za izdelavo potrebnih načrtov za dograditev prostorov. Med drugimi je vplivalo tudi dejstvo, da je Tosama v zadnjih letih dogra-

Nova hala, ki jo prav zdaj gradimo in bo predvidoma dograjena do konca meseca junija, predstavlja zaključek programa gradnje proizvodnih prostorov po predvidenem načrtu ter daje možnost montaže 200 tkalskih avtomatov. V preteklem letu smo dokončali prostor za snovalo, škrobilni stroj, križno previjalni in votkov stroj.

Medtem ko smo v zadnjem času uspeli zamenjati vse zastarele tkalske stroje z novimi avtomati, je naša priprava ostala opremljena s stroji, ki so stari do 50 let. Stroji so iztrošeni, popravila iz dneva v dan večja, kar seveda vpliva na dosežke v tkalnici (izkoriščanje strojev in kvaliteta tkanin). Že v preteklem letu smo zategadelj načrtovali nabavo novega škrobilnega stroja, snovala in merilnega stroja. Žadeva se je zavlekla z iskanjem potrebnega dovoljenja za uvoz. Že je vse kazalo, da bo stvar urejena in bomo končno v letu 1977 imeli v pogonu nove strojne priprave, ko smo dobili odgovor od pristojne službe pri Gospodarski zbornici Slovenije, da naša investicija ni ekonomsko in tehnološko upravičena. Kaj bi si človek lahko ob takem odgovoru mislil? Ali naj temu rečemo na kratko tako, da je

ostale industrije. Sicer pa o tem ne bi pisal, to je bilo že tolikokrat povedano, žal izgleda zaman. Morda samo vprašanje, kje je minulo delo delavcev tekstilne industrije? No, kljub takemu odgovoru nismo obupali, nasprotno, s še večjo vne- mo iščemo možnosti in pravice, kajti prepričani smo, da je ta na naši strani. Saj smo v dvajsetih letih obratovanja pokazali, da smo vredni zaupanja in da moramo zato, da bomo konkurenčni, da bomo ekonomsko poslovali, izdelovati kvalitetno blago. To vse pa bomo lahko dosegli le s sodobnimi stroji. Pri tej investiciji je prisotna tudi skrb za boljše in varnejše pogoje dela delavcev.

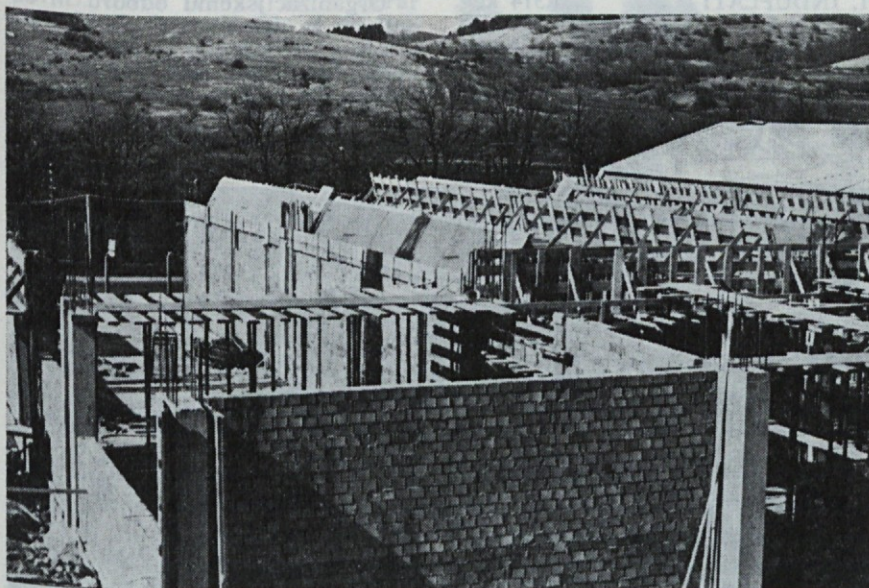
Naj omenim, da je naše področje na meji s področjem, ki je po republiškem zakonu priznано kot zaostali predel. To so Brkini, zibelka partizanskega odpora, po drugi strani pa je tudi območje »Vrhov« s katerimi mejimo, priznано po občinskem odloku kot zaostali predel. Zato je povsem razumljivo, da imamo nekatere prednosti, saj zazposelujemo tudi delavce iz teh področij. Tako ali drugače računamo, da bomo prepotrebne stroje vsekakor uvozili do konca tega ali začetka prihodnjega leta.

Čeprav sem le malo opisal željo po povečanem sodelovanju med Tosamo in Senožečami, bi želel opozoriti pristojne službe Tosame Domžale o razgovorih, ki so potekali v preteklem letu na sestankih odbora za medsebojne odnose. Takrat smo namreč ugotovili, da ima senožeški partner na razpolago cca 800 kvadratnih metrov novih prostorov, v katerih bi lahko začeli z novo proizvodnjo, ki bi dopolnila dosedanja asortiman Tosame ali pa s proizvodnjo embalaže, katero Tosama nabavlja pri drugih dobaviteljih. Končni odgovor bi torej morali kmalu dobiti, tako, da bi lahko pravočasno ukrepali, posebno sedaj ko se z novo carinsko prosto cono v Sežani odpirajo nove možnosti sodelovanja. Prav bi bilo če bi o tem razmislili tudi v Tosami, da bi začeli skupno z načrtovanjem naših skupnih interesov ter skupnih možnosti proizvodnje v prosti carinski coni.

Dela in problemov je torej veliko, brez teh pa tudi življenje ne bi bilo zanimivo. V delu in napredku vidi človek svoj danes in svoj lepši jutri.

Ob prazniku dela, 1. maju, želim vsem zaposlenim delavcem v Tosami in Senožečah, še veliko delovnega poleta in polno delovnih uspehov.

Rado Meden

dila veliko novih proizvodnih prostorov. To nam je dalo pogum, da smo tudi pri nas hiteli, čeprav v manjši meri. Nismo hoteli zaostajati, hoteli smo naprej ter pokazati našemu kooperantu, koliko nam je do tega, da poglobimo ter povečamo sodelovanje in pokažemo, da smo vredni zaupanja, katero je bilo vsa leta med kolektivoma prisotno.

bila investicija vse od svojega začetka slabo zastavljena ali je bilo vse odrekanje kolektiva zaman? Koliko lastnega dela in koliko opovedovanja je bilo treba v teh letih samo zato, da smo dogradili nove prostore in nabavili nove stroje. Poleg tega se vprašamo ali mor-da tekstilna industrija ni družbeno priznana, čeprav je vsa leta po vojni toliko prispevala za razvoj

X. Tekstiliada v kegljanju

Na letošnjem kvalifikacijskem tekmovanju za nastop v finalu X. Tekstiliade v kegljanju, katere organizator je bila TOSAMA, je sodelovalo šest tekstilnih podjetij iz regije Ljubljana — okolica.

Ženska ekipa: 4 x 100 lučajev

7. Hribar Joži	327 keg.
3. Kveder Poldka	342 keg.
12. Prosenc Darinka	302 keg.
18. Žebovec Olga	250 keg.

Marjan prejema medaljo za doseženo 1. mesto

Tekmovanje se je odvijalo na kegljišču »Repovž« v Domžalah, 23. in 24. aprila.

Nastopajoče je pozdravil in jim zaželel veliko športne sreče predsednik sindikalne organizacije TOSAMA, tov. Ivan Drolc.

Tekmovanje je bilo vseskozi zanimivo, saj je bila konkurenca zelo močna in se skoraj do zadnjega meta ni vedelo, kdo bo zmagovalec. Ker smo »Tosamovci« na tihem upali, da bomo ponovili lanski uspeh, smo bili do trenutka, ko je nastopila naša I. ekipa, vsi malo nestrpni. Zmaga v borbenih igrah in solidna uvrstitev ženske ekipe nam še ni zagotovila I. mesta. Toda naši fantje so se dobro odrezali, kar je razvidno iz naslednje razpredelnice.

I. ekipa: 6 x 200 lučajev

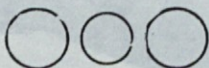
1. Hafner Marjan	837 keg.
13. Vulkan Jurij	775 keg.
3. Kramberger Stane	822 keg.
19. Vidmar Jože	758 keg.
2. Strukelj Marjan	825 keg.
24. Požar Anton	747 keg.

II. ekipa: 6 x 200 lučajev

5. Prenar Silvo	809 keg.
18. Limoni Janez	759 keg.
23. Kerč Miha	747 keg.
29. Kerč Janez	739 keg.
16. Capuder Albert	769 keg.
30. Piskar Niko	728 keg.

Ženske ekipno:

1. INDUPLATI	1.314 keg.
2. SVILANIT	1.289 keg.
3. TOSAMA	1.221 keg.

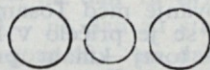

Moški ekipno:

1. TOSAMA I	4.764 keg.
2. SVILANIT	4.645 keg.
3. MOTVOZ	4.600 keg.
4. TOSAMA II	4.542 keg.

Moški borbeno:

1. TOSAMA	771 keg.
2. MOTVOZ	742 keg.
3. SVILANIT	717 keg.

Dosežene točke v vseh disciplinah:

1. TOSAMA	451 točk
2. SVILANIT	324 točk
3. INDUPLATI	277 točk
4. UNIVERSALE	205 točk
5. MOTVOZ	169 točk
6. TRAK	125 točk

V nedeljo, 24. aprila je bila uradna razglasitev rezultatov in svečani zaključek. Vse zbrane je pozdravil ter se jim zahvalil za sodelovanje in športno vedenje generalni direktor TOSAME tov. Slavko Bajec. Po končani podelitvi medalj, plaket in pokala pa smo se ob prijetni glasbi še malo pozabavali.

Organizacijskemu odboru in sodelnikom se zahvaljujem za uspešno pripravo in izvedbo tekmovanja in upam, da bomo tudi v bodoče uspešno opravili vse naloge, ki so še pred nami.

Slavko Klopčič

Pokal je zopet naš

Osebnosti vesti

Rojstni dan praznujejo od 12. maja do 11. junija

TOZD SANITETA

Konfekcija:

28. 5. Andrejka Marinka, 15. 5. Gostič Majda, 13. 5. Gotar Sonja, 17. 5. Hafner Zdenka, 11. 6. Kerč Marta, 19. 5. Kovač Marija, 16. 5. Kovač Ivanka, 10. 6. Kralj Alojzija, 17. 5. Mislej Stefka, 21. 5. Novak Hermina, 3. 6. Pirc Stefka, 20. 5. Pevc Draga, 22. 5. Starbek Branka, 3. 6. Hribar Alojzija, 15. 5. Mislej Antonija, 23. 5. Barišič Ivanka, 30. 5. Bizilj Vida, 13. 5. Jurak Zlata, 24. 5. Pichler Majda.

Mikalnica:

27. 5. Grčar Ivanka, 19. 5. Cerar Vida, 29. 5. Cerar Vanda, 4. 6. Čevka Cirila, 26. 5. Kerč Helena, 22. 5. Križnar Vida, 27. 5. Kosirnik Ivanka, 23. 5. Milanovič Kati, 27. 5. Perinšek Ivanka, 7. 6. Smrekar Vida, 11. 6. Šorn Jelislava, 30. 5. Mihalič Zdenka, 5. 6. Jeras Tanja, 6. 6. Ruprecht Vida.

Belilnica:

24. 5. Pavli Janez, 25. 5. Pervinšek Avgust.

Tkalnica ovojev:

22. 5. Bevc Amalija, 5. 6. Ficko Zora, 13. 5. Jerak Ivanka, 29. 5. Korkalj Tončka, 30. 5. Lekan Milica, 7. 6. Smrekar Frančiška, 2. 6. Hudmal Ivan.

Pripravljalnica:

17. 5. Borc Magda, 6. 6. Križman Alojzija, 26. 5. Uštar Marija.

Avtomatska:

30. 5. Pevc Kancianila, 24. 5. Suša Vida.

TOZD FILTRI

Filtri:

5. 6. Hafner Mojca, 26. 5. Jarc Mojca, 20. 5. Krulc Srečo, 8. 6. Kralj Ana, 11. 6. Rems Breda.

DSSS

Komerciala:

6. 6. Cerar Franc, 31. 5. Cvetkovski Boris, 16. 5. Jemec Ivica, 7. 6. Juteršek Vida, 23. 5. Kavka Anton, 16. 5. Muhič Joži, 30. 5. Pevc Franc, 18. 5. Radkovič Vinko, 6. 6. Rozman Janez, 25. 5. Štempihar Majda, 25. 5. Urankar Srečo.

Uprava:

1. 6. Hafner Marjan, 11. 6. Perko Marija, 23. 5. Vidmar Jože, 4. 6. Vodlan Srečo ing., 19. 5. Vodlan Vida.

Pomožni obrati:

7. 6. Belcijan Franc, 19. 5. Prašnikar Anton, 4. 6. Svetlin Marjan.

Rodili so se:

Petru Okornu — hči, Jožetu Vidmarju — hči

Poročili so se:

Prosenc Marija — KRASNIK, Zajc Hermina — LOŽAR, Komatina Liljana — STANOJEVIČ ter Korošec Jože in Cerar Olga — KOROŠEC.

V podjetje je prišla:

Pirc Breda.

Odšli iz podjetja:

Arnuš Marjan in Paštebar Slavka.

TEKSTILNA TOVARNA SENOŽEČE

Rojstni dan praznujejo od 16. maja do 15. junija

1. Rajkovič Josip — 16. 5. — čistilec strojev
2. Pegan Fani — 27. 5. — čistilka

3. Petvar Branko — 29. 5. — strojni ključavničar
4. Suša Adolf — 9. 6. — mojster
5. Vovk Bojana — 10. 6. — križno previjalka
6. Seražin Zvonka — 13. 6. — natičalka
7. Vidmar Janez — 13. 6. raznašalec votka

Prišla v podjetje

Suša Zlatica

Odšli iz podjetja

Peroša Ada
Bratož Marija

Rodila se je

Može Boži — hči
Kariž Majdi — hči

Budnica za 1. maj

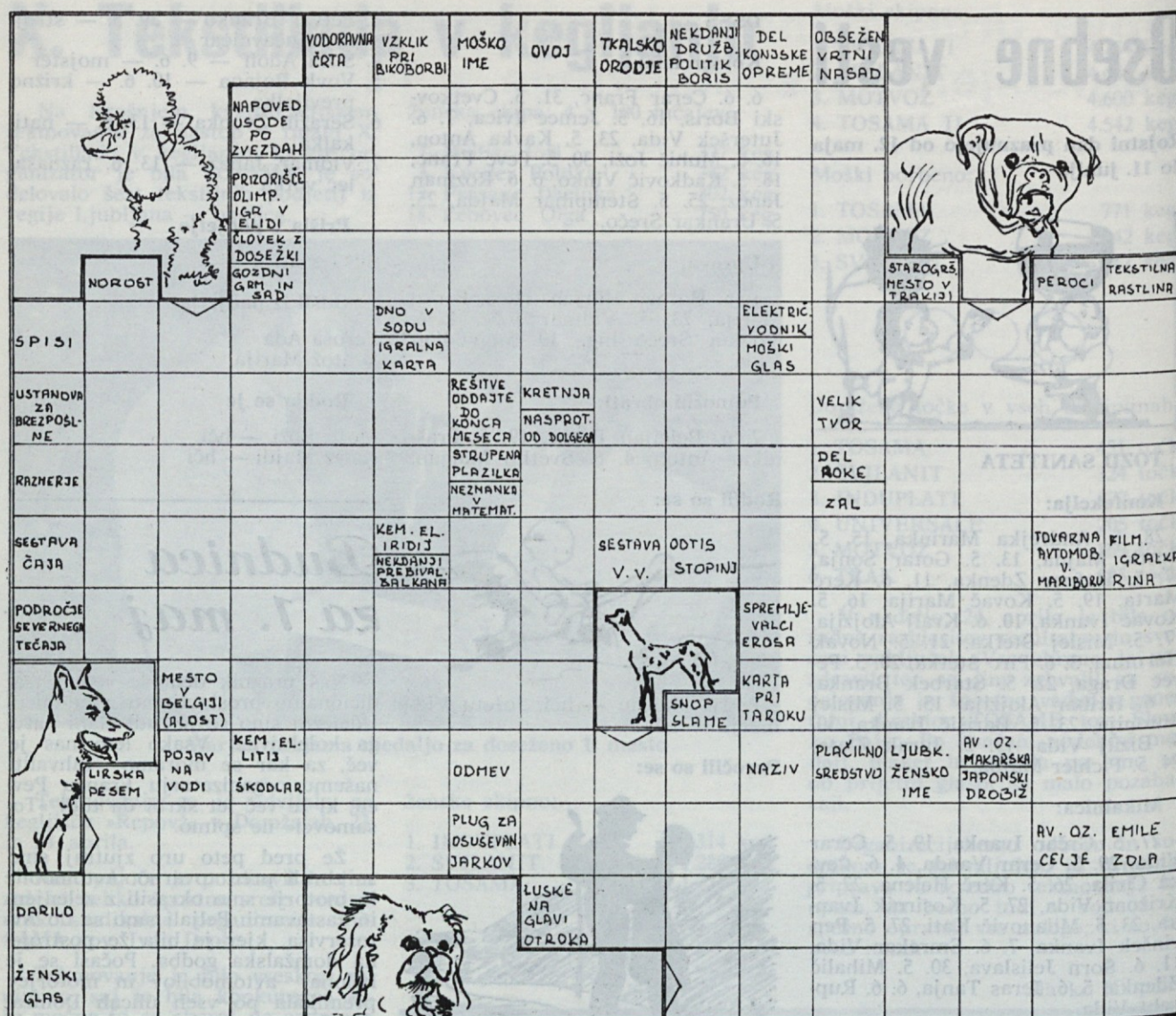
Naš praznik dela še vedno tradicionalno praznujemo z budnico. Udeležili smo se je tudi člani naše ga kolektiva. Vsako leto nas je več, za kar se moramo zahvaliti našemu organizatorju Francu Pevcu, ki že več let skrbi da tudi »Tosamovci« ne spimo.

Že pred peto uro zjutraj smo se zbrali pred tovarno. Avtomobile in motorje smo okrasili z zelenjem in zastavami. Peljali smo se do Avtoservisa, kjer je bila že postrojena domžalska godba. Počasi se je kolona avtomobilov in motorjev premikala po vseh ulicah Domžal do glavne ceste in po njej vse do Krašnje, kjer smo se ustavili pred gostiščem »Pri Pavletu«. Tovariša Belcijan in Sedeljšek sta nam zaigrala na harmoniko, tov. Štrukelj pa nam je postregel z aperitivom. Vmes so pokale petarde in tako smo zbudili še zadnje zaspance v Krašnji.

Po krajšem postanku smo se odpeljali proti Dobu in naprej na Gorjušo. Pri Jamarskem domu smo že od daleč videli množico ljudi, pred nami so prišli že delavci iz Papirnice Količevo. Srečali smo se s starimi znanci in tovariši ter si zaželeli vesele praznike. Glasovi harmonik in borbene pesmi so popestrile prvomajsko praznovanje in prijetno vzdušje. Tovariši iz Papirnice so se kmalu poslovili, mi pa smo se še zadržali na zakuski ter se tudi kmalu poslovili in si zaželeli prijetno praznovanje.

Sindikalni organizaciji se zahvaljujemo za razumevanje in skromno materialno pomoč.

Stifter

Rešitev križanke iz prejšnje številke

V uredništvo je prispelo 41 rešenih križank, od katerih je bilo 8 nepravilnih.

Ta mesec so žrebali nagrajence sodelavci iz raziskave trga.

1. nagrada ROŽIČ Stane — SKS
2. nagrada HRIBAR Joži — kontrolna služba
3. nagrada URBANIJA Marinka — TOZD Saniteta

Ob nenadni smrti mojega dragega očeta, se vsem sodelavkam in sodelavcem kot tudi sindikalni organizaciji, iskreno zahvaljujem za izrečeno sožalje in denarno pomoč.

Rozi Mladenović

ZAHVALE

Sindikalni organizaciji TOSAME se najlepše zahvaljujem za izkazano pozornost v času moje bolezn.

Franc Poharič

Ob smrti mojega dragega očeta, se najlepše zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem iz avtomatske tkalnice za podarjeni denar in izraženo sožalje.

Enaka zahvala tudi sindikalni organizaciji.

Suša Vida

Ob očetovi smrti se sodelavkam iz konfekcije najlepše zahvaljujem za venec in denarno pomoč.

Tudi sindikalni organizaciji se zahvaljujem za denarno pomoč.

Podmiljšak Joži

Ob odhodu v pokoj sem prejela spominsko darilo svojih sodelavk in sodelavcev ter vodstva podjetja. Prisrčno se zahvaljujem in želim vsem mnogo delovnih uspehov!

Slavka Paštebar

Izdaja: TOSAMA Domžale
Urejuje uredniški odbor:
Franc Anžin dipl. iur., Janez Drolc - KOOS sindikat, Franc Juhant — OZK TOSAMA, Francka Kerč — blagajnik, Maruša Murn, Jože Podpsek dipl. ing., Marija Presek, Marjan Štrukelj, Majda Žagar, Tone Stare - fotograf

Odgovorni urednik:

Vladka Berlec

Naklada: 1200 izvodov

Tisk: Papirkonfekcija Krško